

Talaallada Cunugaaga – Ilmaha dhashay markay ahayd ama kadib 1da Oktoobar 2024

Xog loogu talagalay waalidiinta iyo masuuliyiinta yimid Ireland kana yimid wadamada kale.

Waraaqdaan waxaad ka helayaa xog ku saabsan talaallada cunugaaga. Talaallada ayaa ilaaliya caafimaadka cunugaaga ayagoo ka difaacaaya cudurada caabuqa ee laga hortagi karo.

Maxay talaalladu muhiim u yihiin?

Talaalladu waxay ilmaha iyo carruurta ka difaacaan caabuqyada xanuunka daran ku ridi kara. Ilmaha aadka u yaryar ayaa khatar ugu badan ugu jira caabuqyadaan, marka talaallada ayaa la bilaabaa xiliga ugu horeeya ee suuragalka ah.

Gudaha Ireland jadwalka talaalka ayaa ka biloowda da'da 2 bilood jir talaallada lagu talinaayana waxaa ilmaha la siiyaa ilaa 5 booqasho oo aad ugu tagayso dhakhtarka qoyskaaga (kaasoo loo yaqaano Dhakhtarka Guud ama GP) marka ilmahaagu jiro 2, 4, 6, 12, iyo 13 bilood. Talaallada la siiyo ilmaha Ireland ayaa ka difaaca caabuqyada badanaa dadka ku dhaca ama aadka u daran ee ka jira Ireland.

Waa kuwee talaallada lagu talinaayo gudaha Ireland?

Carruurta waxaa lagu talinayaa in la siiyo talaallada si looga difaaco caabuqyada ka jira Ireland ama ku ridi kara xanuunka daran.

Booqo	Jadwalka Talaalka	Talaallada la siiyay
Booqashada 1	2 bilood	6 talaal oo ku wada jira 1 + PCV + MenB + Rotavirus <i>3 Cirbadood + dhibco afka laga siinaayo</i>
Booqashada 2	4 bilood	6 talaal oo ku wada jira 1 + MenB + Rotavirus <i>2 Cirbadood + dhibco afka laga siinaayo</i>
Booqashada 3	6 bilood	6 talaal ku wada jira 1 talaal + PCV <i>2 cirbadood</i>
Booqashada 4	12 bilood	MMR+MenB+Busbuska <i>3 cirbadood</i>
Booqashada 5	13 bilood	6 talaal oo ku wada jira 1 + MenC + PCV <i>3 cirbadood</i>

**Lama siinaayo talaalka Rotavirus marka la gaaro ama kadib 8 bilood 0 maalmood jir*

Waa maxay farqiyaada u dhexeeya talaallada lagu baxsho wadamada kale iyo talaallada lagu baxsho Ireland?

Qaar badan oo kamid ah talaallada lagu qaato Ireland ayaa sidoo kale lagu baxshaa wadamada kale. Tusaale, talaallada ka hortaga Gawracatada, Booliyada, Teetanadaha iyo Jadeecada ayaa la siiyaa carruurta inta badan wadamada.

Waxaa jiri kara farqiyo u dhexeeya qaar kamid ah talaallada lagu talinaayo gudaha Ireland marka loo eego wadamada kale. Tan waxaa sabab u ah inay jiri karaan farqiyo u dhexeeya cudurada ku badan Ireland marka loo eego wadamada kale. Tusaale,

gudaha Ireland waxaan bixinaa talaallada ka difaacaaya ilmaha cudurka meningococcal B iyo C. Caabuqyadaan ayaa keeni kara xanuunka meningitis iyo septicaemia. Talaaladaan ayaan qayb ka ahayn jadwalka talaalka ee wadamada qaar. Laakiin waa lagu talinayaa in la baxsho gudaha Ireland si looga difaaco ilmaha caabuqyadaan xunxun.

Cunugaygu wuxuu talaaladiisa kusoo qaatay wadan kale. Muxuu ku falayaa talaallada kale hadda oo uu ku nool yahay Ireland?

Maadaama ilmahaagu hadda ku nool yahay Ireland, waa inuu raacaa jadwalka talaalka Ireland. Talaallada lagu talinaayo gudaha Ireland ayaa ilmaha difaacaayaa cudurada ku badan Ireland ama kuwa xanuunka daran ku ridi kara. Ilmahaagu waa inuu qaataa talaallada "kabista ah" kuwaasoo lagu talinaayo gudaha Ireland. Uma baahna inuu ku cesho talaallada uu horey ugu soo qaatay wadan kale.

Waa maxay cudurada talaaladaan dheeriga ah ay ka difaacayaan cunugaaga?

Talaalka Afka laga qaato ee Rotavirus

Rotavirus waa caabuuq fayraska ka dhasha kaasoo keena shuban iyo matag ku dhaca ilmaha dhashay iyo carruurta yaryar. Inta badan carruurta ayaa soo bogsooda ayagoo guriga jooga laakiin qaar ayaa u baahan in isbitaal la seexsho. Ku dhawaad 880 carruur ah oo ka yar da'da 5 sano ayaa la dhigay isbitaal ayagoo qaba caabuqa rotavirus sanad kasta gudaha Ireland kahor intaan la bilaabin talaalka rotavirus. Tiradaan ayaa si wayn hoos ugu dhacday ilaa markii la bilaabay talaalka rotavirus. Talaalka Rotavirus waxaa keliya la siin karaa ilmaha dhashay ee ka yar 8 bilood.

Talaalka Meningococcal B (MenB)

Talaalka MenB ayaa ka difaacaaya ilmahaaga cudurka meningococcal B. Kani waa caabuuq bakteeriyo ah oo daran kaasoo keeni kara meningitis (dhaawac gaara xididada ku xeeran maskaxda) iyo septicaemia (sunta dhiiga). Meningococcal B ayaa keena inta badan caabuqyada iyo dhimashada ka dhalata meningitis ka ku dhaca ilmaha ku nool Ireland. Talaalka MenB caadiyan lama siinyo ilmaha ka wayn 2 sano jir.

Talaalka Meningococcal C (MenC)

Talaalka MenC ayaa ka difaacaaya ilmahaaga cudurka meningococcal C. Kani sidoo kale waa caabuuq bakteeriyo ah oo daran kaasoo keeni kara meningitis (dhaawac gaara xididada ku xeeran maskaxda) iyo septicaemia (sunta dhiiga).

Talaalka Pneumococcal (PCV)

Talaalka PCV wuxuu ka hortagaa cudurka ka dhasha bakteeriyada pneumococcus. Bakteeriyadaan ayaa keeni kara cudurada sida meningitis (dhaawac gaara xididada ku xeeran maskaxda), burukiitada (caabuqa sanbabada) iyo septicaemia (sunta dhiiga). Talaalka PCV caadiyan lama siinyo ilmaha ka wayn 2 sano jir.

Busbuska (Varicella)

Busbuska waxaa keenta bakteeriyo aad u faafta. Wuxuu sababaa finan cuncun badan oo biyo galaan iyo calaamado kale sida qandho iyo xanuun. Busbuska ayaa sababi kara xanuun daran sida encephalitis (fashfashka maskaxda), burukiitada (caabuqa sanbabada) iyo myocarditis (fashfashka wadnaha).

Waa maxay dhibaatooyinka ka dhalan kara talaalladaan?

Ciladaha ka dhalan kara talaallada kadib waa kuwo fudud waxayna jirayaan dhawr maalmood keliya.

- Qandho (heerkulak sareeya) ayaa badanaa qabata qofka kadib talaalka MenB. Fadlan u soo qaado sharoobada ilmaha dhashay ee barastamoolka labadaada booqasho ee ugu horeeya haddii ilmahaagu qaadanaayo talaalka MenB. Tan ayaa ka jebinaysa qandhada.
- Mararka qaar ilmaha ayaa yeelan kara nabar, barar ama gaduudashada meesha cirbada looga dhuftay. Xaqiiji inaan dharku aad ugu dhaganayn.
- Shubanka fudud waa wax caadi ah kadib marka la siiyo talaalka Afka laga qaato ee Rotavirus. Sii ilmahaaga caano badan. Si taxadar leh u farxalo kadib marka aad badesho ama aad qashinka ku rido xafaayada ilmahaaga.
- Sabaalin iyo inaad naaska u dhigto ayaa caawinaysa ilmahaaga kadib marka la talaallo.
- Mararka Qaar carruurta ayaa yeesha astaamaha fudud ee finanka maqaarka oo leh nabaro yaryar kadib talaalka busbuska. Tan ayaa dhici karta 5-26 maalmood kadib talaalka. Finanka ayaa iskood uga taga umana baahno daawayn. Haddii ilmahaagu yeesho finankaan xog badan ayaad halkaan ka akhrin kartaa ama la hadal kalkaalisadaada ama dhakhtarkaaga.

Xagee ayaan talaalka uga helayaa cunugayga?

Wadanka Ireland dhakhaatiirta qoyska (GPs) ayaa siiya talaal carruurta. Kalkaaliso taqasus leh ayaa caadiyan siisa ilmaha talaallada, ayadoo ka amar qaadanaaya dhakhtarka guud (GP). Waxaa sidoo kale jiri kara xarumo kale oo caafimaad oo ay diyaarsheen adeegga caafimaadka si ilmaha ay u siiyaan talaallada ay u baahan yihiin. Tuusaale ahaan, kalkaalisooiyinka iyo dhakhaatiirta ka socda Adeegga Caafimaadka ee Irish-ka (HSE) ayaa abaabula rugaha caafimaadka si loo talaallo carruurta qaxootiyaasha ah ama codsadeyaasha magangalyo doonka.

Sidee baan ballan uga qabsan karaa GP ga?

Waxaad u baahan doontaa inaad balan ka qabsato GP ga. Si aad u hesho xog ku saabsan sida aad ku helayso GP ka fiiri xogta halkaan ku jirta. Haddii aadan haysan GP, kooxda talaalka maxaliga ah ee HSE ayaa diyaarinta karta rugo caafimaad oo ilmahaagu ka helaayo talaalka.

Maxaa ka dhacaaya booqashada talaalka?

Kahor intaan la bixin talaallada, dhakhtarka ama Kalkaalisada ayaa kaala hadli doona talaallada ilmahaagu u baahan yahay kaalana hadli doona talaal kasta. Kadib marka aad qaadato talaallada waxaad heli doontaa dukumiintiga 'Baasaboorka Talaalka' kaasoo faahfaahinaaya talaallada la siiyay ilmahaaga. Aad ayay muhiim u tahay inaad meel fiican dhigato Baasaboorkaaga Talaalka maadaama uu yahay diiwaanka taariikhda talaallada ilmahaaga. Waa muhiim inaad diiwaankaan soo qaadato mar kasta aad oo aad booqashooyin kale u timaado.

Ma qarash ayaa iiga baxaaya talaalka?

Maya. Talaalku waa lacag la'aan Ireland.

Ma jiraan wax kamid ah talaallada lagu talinaayo in carruurta waawayn la siiyo?

Marka carruurta ay ku jiraan dugsiga waxaa lagu talinayaa inay qaataan talaallada.

Saqiirada Dugsiga Hoose (da'da 5): MMRV waa talaal looga hortago jadeecada,

qamoow-qashiirka, rubella iyo busbuska iyo kuurada xoojinta ah ee talaallada Gawracatada, Teetanada, Jix-dheerta (xiiqda) iyo Booliyada kuwaasoo. Talaalladaan waxaa lagu baxshaa dugsiga.

Sanadka koobaad ee dugsiga sare (da'da 12): Talaallada HPV, MenACWY (meningococcal ACWY) iyo kuurooyinka xoojinta ah ee Gawracatada, Teetanada iyo Jix-dheerta (Xiiqda). Talaalladaan waxaa lagu baxshaa dugsiga.

Ma jiraan wax kamid ah talaallada lagu talinaayo in Dadka qaangaarka ah la siiyo?

Haa. Dadka qaangaarka ah ee aan wali qaadan qaar kamid ah talaallada ayaa lagu talinayaa inay qaataan. Tusaale talaalka MMR kaasoo ka hortaga jadeecada qaamoow-qashiirka iyo rubella ayaa lagu talinayaa inay qaataan dadka waawayn ee aan marna qaadan talaalkaan. La hadal xubin kamid ah Kooxda Talaalka hee HSE, GP-gaaga ama kalkaalisadaada.

Waxaan su'aalo ka qabaa talaalka, qofkee ayaan kala hadli karaa?

La hadal xubin kamid ah Kooxda Talaalka ee HSE, GP-gaaga ama kalkaalisadaada Taqasuska leh. Haddii xarumaha kale ee caafimaadka ay diyaarshaan adeegga caafimaadku si ay talaallo u siiyaan carruurta, waxaad la hadli kartaa dhakhtarka ama kalkaalisada joogtada xarumahaan caafimaadka sidoo kale.

Si aad u hesho xog dheeri ah booqo www.immunisation.ie